

ЕФЕКТИВНІСТЬ ДОХІДНОГО ПІДХОДУ ЯК ОСНОВНОГО МЕТОДУ ОЦІНЮВАННЯ ВАРТОСТІ КОРПОРАЦІЙ

Костолонова Л.В.

Ст. викладач кафедри економіки та моделювання ринкових відносин

Мамуненко М.С.

Студентка 1-ск курсу, напряму підготовки «Фінанси, банківська справа та страхування»

*Одеський національний університет імені І.І. Мечникова
м. Одеса, Україна*

З розвитком корпоративної форми бізнесу особливо актуальним стало питання оцінювання вартості корпорації. Цей процес має значення тільки тоді, коли він є частиною обґрунтування, прийняття та реалізації певних управлінських рішень різними суб'єктами – від акціонерів до органів державного регулювання [1].

Саме в цьому і полягає інституційний зміст визначення вартості сучасних корпорацій. Тобто оцінювання вартості корпорацій є складовою загальної стратегії управління. Важливість та складність проблеми оцінювання вартості бізнесу обумовили появу і впровадження різноманітних методів оцінювання вартості корпорації [2].

Дохідний підхід – один із методів визначення вартості корпорації та/або її власного капіталу, який базується на кількісній оцінці доходів, що їх приносить корпорація. Цей підхід до оцінювання ґрунтується на припущенні, що будь-яка корпорація, яка функціонує в ринковій економіці, виробляє один «агрегований» товар – гроші. Відповідно дохідний підхід дає можливість не тільки врахувати структуру активів корпорації та їх ринкову вартість, а й оцінити їх взаємодію, якість управління ними та вплив зовнішнього фінансового середовища.

У дохідному підході поєднуються два базові принципи оцінювання :

- По-перше, ураховуються всі можливі види доходів, які можуть бути отриманні власниками корпорації від її функціонування;
- По-друге, всі грошові потоки дисконтуються, оскільки враховується чинник часу в їх отриманні і корпорацією, і її власниками.

Найскладнішою практичною проблемою при дохідному підході оцінювання вартості корпорації є вибір ставки дисконтування. Ставка дисконтування визначається як гранична норма дохідності або як альтернативні витрати капіталу. Правило норми дохідності полягає в тому, що норма дохідності за інвестиціями повинна перевищувати їх альтернативні витрати.

Сьогоднішня вартість залежить від ставки дисконтування і терміну, на який інвестуються гроші:

- Чим нижча ставка дисконтування, тобто гранична норма дохідності, тим вища приведена вартість;
- Чим менший термін, на який вкладено гроші, тим вища приведена вартість.

Загалом в дохідному підході можна виділити дві складові (рис. 1).

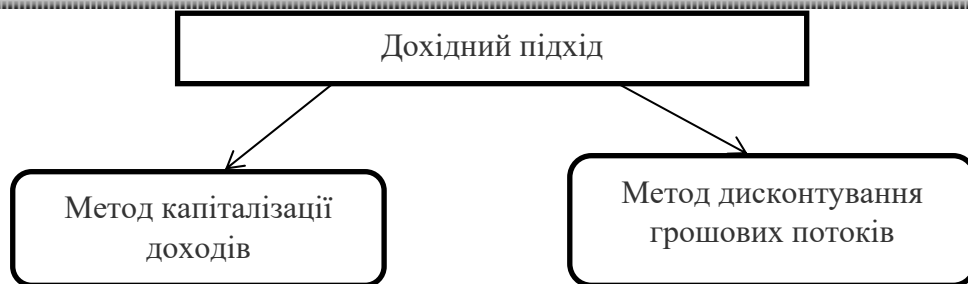

Рис. 1. Методи дохідного підходу для оцінювання вартості корпорації [3]

Найбільш загальною вимогою, що поєднують метод капіталізації доходів і метод дисконтування грошових потоків, є привабливі перспективи розвитку корпорації, яка аналізується. Якщо під час оцінювання вартості корпорації у суб'єкта оцінювання виникають сумніви стосовно подальшої ефективності її діяльності, необхідно відмовитися від використання дохідного підходу та застосувати інші підходи [3].

Основні недоліки дохідного підходу можна відобразити так (рис. 2).

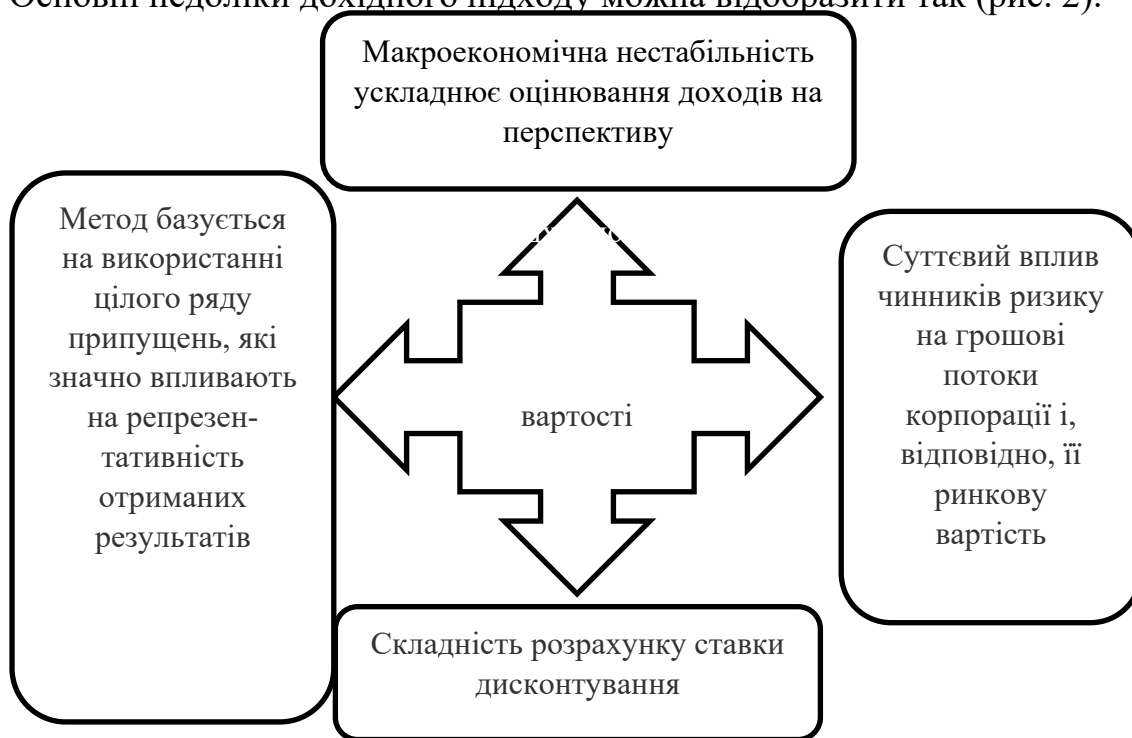

Рис. 2. Недоліки дохідного підходу визначення вартості корпорації [4]

Для об'єктивного прогнозування всіх майбутніх грошових доходів, які можна одержати, вкладаючи кошти в підприємство, необхідно визначати його залишкову вартість у пост прогнозний період. Ідеться про розрахунок величини чистого грошового потоку, який можна отримати в результаті ліквідації корпорації чи продажу її акцій.

Висновки. Отже, дохідний підхід базується на прогнозуванні майбутніх грошових потоків та знаходженні альтернативної вартості інвестицій. Його перевагою є відносно висока точність за умови правильних припущень щодо майбутніх доходів та витрат корпорації. Проте сама наявність необхідності здійснення тих чи інших припущень робить результати оцінювання дохідним методом досить суб'єктивними, знижуючи їх репрезентативність. При цьому

велике значення має вибір без ризикової ставки. У зарубіжній практиці вона зазвичай дорівнює дохідності короткострокових державних зобов'язань, адже уряд вважається найнадійнішим позичальником.

Література:

1. Дамодаран А. Инвестиционная оценка : Инструменты и методы оценки любых активов; пер. с англ. Д. Липинского и др.; науч. ред. Е. Сквирская, В. Ионов. – 5-е изд. – М. : Альпина Бизнес Букс, 2008. – 1323 с.
2. Самбурский А. Метод управления стоимостью компании, основанный на концепции сбалансированой системы показателей / А.Самбурский, М. Ходоровский // Журнал экономической теории. – 2006. – №2. – С. 76-88
3. Фишмен Дж. Руководство по оценке стоимости бизнеса / Джей Фишмен, Шэннон Прайт, Клиффорд Гриффит, Кейт Уилсон; пер. с англ. Л. И. Лопатникова. – М. : ЗАО «Квинто – Консалтинг», 2000. – 388 с.
4. Грегори А. Стратегическая оценка компаний / А. Грегори. – М. : Квинто – Консалтинг, 2003. – С. 7.

НОВІ СТРАТЕГІЧНІ МЕТОДИ УПРАВЛІННЯ В УМОВАХ ВИХОДУ ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ НА МІЖНАРОДНИЙ РИНОК

Осипов В.І.

доктор економічних наук, професор кафедри економіки та моделювання ринкових відносин

Добржанський В.О.

аспірант 3 курсу, напрям підготовки «Економіка та управління підприємствами»

*Одеський національний університет імені І.І. Мечникова
м. Одеса, Україна*

Актуальність теми передбачена безперервним освоєнням нових технологій і видів продукції які зараз є одним із пріоритетних напрямків розвитку. Особливо актуальним це є для українських компаній, які, маючи значний науково-технічний і інтелектуальний потенціал, займають мінімальні частки на міжнародних ринках.

Багато наукових статей провідних українських економістів присвячені питанням впровадження нових стратегій. Але більшість не розглядають умов, у які мають потрапити вітчизняні підприємства, виходячи на зовнішній ринок, і методів боротьби серед інноваційно активних зарубіжних конкурентів. Тому ця публікація присвячена аналізу основних тенденцій розвитку світового ринку й новим принципам ведення бізнесу.

Виходячи на світовий ринок з новими продуктами, вітчизняні підприємства попадають у принципово нове конкурентне середовище, для якого характерні багатоаспектність інтересів конкуруючих сторін, динамізм і агресивність.

Багатоаспектність полягає в тому, що конкуренція в сучасних умовах перебуває на різних рівнях - на товарних, ресурсних ринках; у складі об'єднання підприємств. А також одночасно охоплює кілька областей: витрати, якість, строки, ноу-хау, створення ринкових бар'єрів, зміцнення фінансового становища.